

ZAPISNIK
sa Prve sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore,
održane 20. decembra 2012. godine

Sjednica je počela u 14 sati.

Sjednicom je predsjedavao dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi/ce Odbora: Husnija Šabović, doc. dr Srđa Popović, prim. dr Izet Bralić, Kemal Zoronjić, Ljerka Dragičević, dr Ljiljana Đurašković, dr Radovan Asanović, Snežana Jonica i mr Dritan Abazović.

Sjednici nije prisustvovao poslanik dr Novica Stanić.

Sjednici je, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovao pomoćnik ministra finansija Nemanja Pavličić, ovlašćeni predstavnik predlagača za Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu.

Sjednici su, po pozivu, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine, prisustvovali predstavnici potrošačkih budžetskih jedinica: Šučko Baković, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zdenka Perović, sekretar Kancelarije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Sabahudin Delić, pomoćnik ministra za ljudska i manjinska prava, Dragan Đukanović, savjetnik ministra rada i socijalnog staranja, Nikola Dedeić, sekretar Ministarstva rada i socijalnog staranja, Šefko Crnovršanin, predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Aleksa Ivanović i Radenko Lacmanović, članovi Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Safet Kurtagić, direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Derviš Selhanović, direktor Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore.

Sjednici je, po pozivu, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine, prisustvovao Milisav Korać, direktor NVO Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ sa kojom Odbor ima kontinuiranu saradnju.

Sjednicu je, na njihov zahtjev, a po odobrenju Predsjednika Odbora, pratio Milan Radović, koordinator programa ljudskih prava u NVO „Građanska alijansa“.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Prije razmatranja dnevnog reda, predsjednik Odbora dr Halil Duković je pozdravio sve članove Odbora i izrazio nadu da će sarađivati po svim pitanjima kojima se Odbor bude bavio, u skladu sa svojom, članom 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore, definisanom nadležnošću, a sve u cilju ostvarivanja interesa svih građana.

Podsjetio je da je prvu sjednicu Odbora za ljudska prava i slobode, kao i sjednice ostalih radnih tijela Skupštine, sazvaio Predsjednik Skupštine Crne Gore, shodno članu 63 stav 2 Poslovnika Skupštine. Sjednice su sazvane kako bi se na radnim tijelima što kvalitetnije razmotrio Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013., prije njegovog razmatranja na skupštinskom plenumu.

Takođe, naglasio je da je članom 34 stav 5 Poslovnika Skupštine Crne Gore, propisano da: „Odbor na prvoj sjednici bira, iz svog sastava, zamjenika predsjednika odbora, s tim što i predsjednik i zamjenik predsjednika ne mogu biti iz pozicije, odnosno opozicije.“

Kako bi se fokusirali na raspravu o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, a ne na izbor zamjenika predsjednika Odbora, u cilju efikasnijeg rada, Predsjednik Odbora je zamolio članove Odbora iz reda opozicionih partija da do naredne sjednice, planirane u drugoj polovini januara 2013., dogovore ko će biti zamjenik predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode i da predlog u pisanoj formi dostave Službi Odbora za ljudska prava i slobode kako bi na prvoj narednoj sjednici izabrali zamjenika predsjednika.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je ukratko upoznao članove Odbora s aktivnostima ovog radnog tijela u prethodnom skupštinskom sazivu, naglašavajući da je to jedno od najaktivnijih radnih tijela Skupštine, prepoznato i u izvještajima Evropske komisije o napretku Crne Gore. Podsjetio je da je Odbor za ljudska prava i slobode, u fokusu obaveza, na planu zakonodavne i kontrolne funkcije Skupštine Crne Gore, koje proizilaze iz puta ka evropskim i evroatlanskim integracijama, usvojio Plan aktivnosti za 2011. i Plan aktivnosti za 2012. godinu. Gotovo 90% aktivnosti definisanih Planom aktivnosti Odbora za 2011. godinu je realizovano, a određeni broj aktivnosti definisanih Planom za 2012. godinu, iz objektivnih razloga, zbog skraćivanja mandata Skupštine i izbornih aktivnosti nije realizovan. S toga će, shodno dobroj praksi, a polazeći od plana aktivnosti Skupštine Crne Gore za 2013. godinu, programa rada Vlade za 2013. godinu, Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2012. godinu, kao i nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2012. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode sačiniti predlog plana rada Odbora za 2013. godinu i razmotriti u drugoj polovini januara 2013. godine, kako bi se odmah počelo sa realizacijom brojnih aktivnosti, budući da su brojni materijali dostavljeni ovom radnom tijelu.

Predsjednik Odbora je naglasio da je posebna vrijednost ovog Odbora bila što su poslanici najveći broj odluka o aktima koji su bili predmet razmatranja donosili konsenzusom, jer su svoje političke interese pretpostavili važnosti donešenih odluka od opšteg značaja. Izrazio je očekivanje da će Odbor nastaviti istom metodologijom i da će i u narednom periodu konsenzusom donositi ključne odluke koje se tiču ostvarivanja ljudskih prava i sloboda.

Predsjednik je upoznao članove Odbora da je u toku trajanja mandata 24. saziva Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode održao 76 sjednica na kojima su predmet razmatranja bili značajni propisi iz oblasti ljudskih prava i sloboda, odnosno brojni predlozi zakona koje je Odbor u skladu sa članom 137 Poslovnika Skupštine-zakonodavna funkcija razmotrio i o svakom podnio Skupštini izvještaj. Odbor je u okviru kontrolne uloge Skupštine, u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine, razmotrio značajne izvještaje koje određeni državni organi u skladu sa zakonom podnose ovom Odboru kao nadležnom radnom tijelu i Skupštini Crne Gore. U skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, Odbor je od državnih organa zatražio i razmotrio brojne informacije o pitanjima koja su u nadležnosti ovog radnog tijela. Odbor je realizovao značajne aktivnosti izvan zgrade Parlamenta, pa je u početku, u saradnji s OEBS-om, a kasnije, shodno instrukcijama OEBS-a i stečenim iskustvima, samostalno organizovao javne tribine u gradovima Crne Gore. Pored javnih tribina, organizovao je i niz posjeta institucijama kako bi utvrdio u kom stepenu se poštuju ljudska prava i slobode lica smještenih u tim ustanovama. Predsjednik Odbora je istakao da je Odbor, u skladu sa članom 75 Poslovnika Skupštine, održao četiri kontrolna saslušanja, kao i jedno konsultativno saslušanje na temu: „Razmatranje modela organizacije, funkcionisanja i

načina raspodjele sredstava Fonda za manjine“. Članovi Odbora su učestvovali na brojnim seminarima, okruglim stolovima i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu, a sve sa ciljem promovisanja važnosti poštovanja ljudskih prava i sloboda, kao i zbog sticanja novih iskustava, razmjene znanja i ideja sa predstavnicima drugih zemalja i međunarodnih organizacija. Odbor je uspješno sarađivao sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao krovnom institucijom, novim Ustavom ustanovljenom, za zaštitu ljudskih prava i sloboda. Saradnja Odbora za ljudska prava i slobode sa NVO sektorom je bila intenzivna.

Za sjednicu je utvrđen sledeći

DNEVNI RED:

1. PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2013. GODINU sa predlogom da se razmotre sledeće budžetske potrošačke jedinice (**zainteresovano radno tijelo**):

- (1) **ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA** – član 53 stav 3 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11), (str.152 - 50201),
- (2) **MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA** u okviru Programa: Administracija, Ostvarivanje ljudskih prava, Unapređenje položaja RAE populacije, Nacionalni savjeti, Evropske integracije i ostvarivanje manjinskih prava, (str. 131- 41401),
- (3) **MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA** u okviru Programa: Transferi za socijalnu zaštitu, Prava iz oblasti socijalne zaštite, razdio: Izdržavanje šticećenika u domovima, shodno Zaključku Skupštine Crne Gore (“Službeni list CG“, br. 36/11), (str. 144- 41601),
- (4) **AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA** (str. 161- 51001),
- (5) **FOND ZA ZAŠTITU I OSTVARIVANJE MANJINSKIH PRAVA** (str. 134 - 41402),
- (6) **CENTAR ZA RAZVOJ I OČUVANJE KULTURE MANJINA CRNE GORE** (str. 135- 41405).

PRVA TAČKA- PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2013. GODINU sa predlogom da se razmotre sledeće budžetske potrošačke jedinice (**zainteresovano radno tijelo**):

- (1) **ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA** – član 53 stav 3 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11), (str.152 - 50201),
- (2) **MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA** u okviru Programa: Administracija, Ostvarivanje ljudskih prava, Unapređenje položaja RAE populacije, Nacionalni savjeti, Evropske integracije i ostvarivanje manjinskih prava, (str. 131- 41401),
- (3) **MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA** u okviru Programa: Transferi za socijalnu zaštitu, Prava iz oblasti socijalne zaštite, razdio: Izdržavanje šticećenika u domovima, shodno Zaključku Skupštine Crne Gore (“Službeni list CG“, br. 36/11), (str. 144- 41601),
- (4) **AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA** (str. 161- 51001),
- (5) **FOND ZA ZAŠTITU I OSTVARIVANJE MANJINSKIH PRAVA** (str. 134 - 41402),
- (6) **CENTAR ZA RAZVOJ I OČUVANJE KULTURE MANJINA CRNE GORE** (str. 135- 41405).

Predsjednik Odbora je predložio metodologiju rada:- da pomoćnik ministra finansija Nemanja Pavličić podnese uvodno obrazloženje Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu sa posebnim osvrtom na pet potrošačkih jedinica koje su predmet razmatranja na sjednici Odbora, a da za šestu potrošačku jedinicu- instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore obrazloženje predloženih budžetskih sredstava podnese u drugom dijelu sjednice zbog toga što je Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore utvrđeno da Odbor za ljudska prava i slobode utvrđuje zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Takođe, predložio je da nakon obrazloženja pomoćnika ministra finansija predstavnici potrošačkih jedinica saopšte svoje stavove o predloženim budžetskim sredstvima, a da se nakon toga vodi rasprava. Sa predloženom metodologijom su se saglasili ostali članovi Odbora.

Poslanica Snežana Jonica je saopštila da očekuje da predstavnici potrošačkih jedinica navedu koliko su sredstava zahtijevali od Ministarstva finansija, da li su zadovoljni odobrenim sredstvima i da li će sredstva biti dovoljna za obavljanje svih poslova koji su u njihovoj nadležnosti. Upitala je pomoćnika ministra finansija da li je Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom izdvojen kao posebna potrošačka jedinica.

Podsjećajući da je Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore utvrđeno da Odbor za ljudska prava i slobode utvrđuje zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, upitala je zašto Odbor nije ispunio tu obavezu, imajući u vidu da je Zaštitnik Odboru dostavio predlog zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava za 2013. godinu još 26. juna 2012. godine. Predsjednik Odbora dr Halil Duković je odgovorio da Odbor u prethodnom sazivu nije realizovao tu aktivnost zbog skraćanja mandata Skupštini i predizbornih aktivnosti koje su uslijedile, a da Odbor za ljudska prava i slobode 25. saziva Skupštine Crne Gore to nije mogao realizovati iz razloga što je ovo prva sjednica.

Pomoćnik ministra finansija Nemanja Pavličić je saopštio da je Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu utemeljen na nastavku konsolidacije javnih finansija, kao osnovnom principu fiskalne politike za narednu godinu. Ovakav pristup podrazumijeva smanjenje državne i javne potrošnje i povećanje poreskih prihoda. Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu planirana su sredstva u iznosu od 1.857.000. 000 eura, što je nominalno za 3 miliona eura manje od budžeta za ovu godinu, odnosno od sredstava utvrđenih rebalansom budžeta za ovu godinu. Usled rasta mandatnih troškova, prije svega penzija, socijalnih davanja, kamata i usled sprovođenja Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koji su za 50 miliona eura uvećali budžetsku potrošnju u odnosu na 2012. godinu, Vlada Crne Gore je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu morala da smanji diskrecionu potrošnju kod svih drugih stavki, tako da su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu sredstva umanjena 4,5%, odnosno 54 miliona eura u odnosu na 2012. godinu, Ukoliko bi samo posmatrali tzv. diskrecionu potrošnju koja ne obuhvata zakonske i ugovorne obaveze Vlade i države u koje spadaju zarade, penzije, socijalna davanja, kamate i ugovorene usluge, diskreciona potrošnja u odnosu na ovogodišnji budžet smanjena je za 38%, pa bi mogli zaključiti da bi takvom analizom realno smanjenje budžeta u 2013. godini iznosilo 38%. Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu Vlada je željela zadržati

ključne projekte bitne za stvaranje osnova budućeg razvoja i stvaranje nove vrijednosti, pa je značajno istaći da uprkos potrebi racionalizacije javne potrošnje, nije došlo do umanjenja razvojne komponente, odnosno kapitalnog budžeta, koji je planiran u iznosu od 65,6 miliona eura, odnosno 1,86 % bruto društvenog proizvoda, što odgovara ovogodišnjem nivou. Kod svih potrošačkih jedinica, osim onih iz oblasti pravosuđa Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu umanjena su sredstva u odnosu na 2012. godinu.

Pomoćnik ministra finansija je naveo da je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu Ministarstvu za ljudska i manjinska prava opredijeljeno 1.206.646,63 eura, što je veći iznos od budžetskih sredstava utvrđenih rebalansom za 2012. godinu, iz razloga što se ovom Ministarstvu opet priključuje program ljudskih prava. Za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu opredijeljena su sredstva u iznosu od 900.300,00 eura, a iznos je određen shodno Odluci o osnivanju Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Centru za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore predložen je iznos od 182.566,05 eura, što je manje nego u 2012. godini. Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama sredstva planirana Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu iznose 358.475,05 eura, što je za oko 70 000 eura manje nego u ovoj godini, ali ako se analitički posmatra, Agencija će imati sredstva kao i ove godine, jer je iznos od 78 000 eura u 2012. godini bio za izradu registra što je pri završetku, pa je nominalni iznos budžeta ostao isti. U Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava planirano je povećanje broja zaposlenih u cilju ispunjavanja preporuka o jačanju administrativnih kapaciteta. Odgovarajući na pitanje poslanice Snežane Jonice, pomoćnik ministra finansija Nemanja Pavličić je saopštio da Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom nije posebna potrošačka jedinica, već su sredstva u okviru Zavoda za zapošljavanje, kao posebne potrošačke jedinice.

U raspravi su učestvovali: Sabahudin Delić, pomoćnik ministra za ljudska i manjinska prava, Nikola Dedeić, sekretar Ministarstva rada i socijalnog staranja, Dragan Đukanović, savjetnik ministra rada i socijalnog staranja, Šefko Crnovršanin, predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Radenko Lacmanović, član Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Safet Kurtagić, direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Derviš Selhanović, direktor Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina, Šučko Baković, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Milisav Korać, direktor NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, poslanici, članovi Odbora: Snežana Jonica, mr Dritan Abazović, dr Ljiljana Đurašković, Kemal Zoronjić, dr Radovan Asanović, prim. dr Izet Bralić, Husnija Šabović, dr Halil Duković, doc. dr Srđa Popović, Ljerka Dragičević i Nemanja Pavličić, pomoćnik ministra finansija.

Pomoćnik ministra za ljudska i manjinska prava Sabahudin Delić je naveo da je za Ministarstvo za ljudska i manjinska prava po Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu predviđeno 1.206.646,63 eura i da će im ta budžetska sredstva biti dovoljna za ispunjenje svih zakonskih i ugovorenih obaveza. Mišljenja je da se 2013. godina i postojeća ekonomska kriza ne mogu upoređivati sa 2008. kada je postojao suficit u budžetu, tako da se u okviru raspoloživih sredstava i realnih mogućnosti trebaju planirati aktivnosti. Iz sredstava Ministarstva za ljudska i manjinska prava će se

finansirati i rad manjinskih savjeta u iznosu koji je bio i 2012. godine, a isti iznos sredstava je ostao i za servisiranje vjerskih zajednica. Naveo je da će osim budžetskih sredstava, Ministarstvo značajna sredstva obezbijediti iz određenih fondova putem IPA projekata. Ministarstvo sprovodi dva veoma značajna IPA Projekta- jedan u oblasti rodne ravnopravnosti koji se realizuje u saradnji sa UNDP-om, u iznosu od 750 000 eura, a drugi je Projekat "Simple", u iznosu od 85 000 eura za narednu godinu, a sprovodi se u Crnoj Gori i četiri države Jadranske regije. Takođe, pomoćnik ministra je saopštio da imaju pomoć od 35.000 eura od Fondacije za otvoreno društvo iz Budimpešte. Određene projekte realizuju u saradnji sa OEBS-om tako da na različite načine nastoje obezbijediti što veća sredstva za različite aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva. Zahtjev Ministarstva za ljudska i manjinska prava je bio 1.906.000 eura, tako da im je Predlogom zakona o budžetu za 2013. godinu odobreno 700.000 eura manje.

Nikola Dedeić, sekretar Ministarstva rada i socijalnog staranja je saopštio da su zadovoljni predloženim iznosom sredstava, posebno ovim dijelom koji se odnosi na transfere iz oblasti socijalne zaštite. Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu planirano je čak povećanje budžetskih sredstava za socijalna davanja, utvrđena Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti. Smatra da će u narednoj godini realizovati sve aktivnosti koje su u nadležnosti ovog Ministarstva.

Predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Šefko Crnovršanin je saopštio da s iznosom sredstava predloženim Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu Agencija ne može ispuniti obaveze koje joj proističu iz Zakona o zaštiti ličnih podataka i Zakona o slobodnom pristupu informacijama, s obzirom da su Zakonom o slobodnom pristupu informacijama čija primjena počinje u februaru 2013. godine dobili novu nadležnost- postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama kao drugostepeni organ. Podsjetio je da su Zakonom o slobodnom pristupu informacijama utvrđeni veoma kratki rokovi za postupanje Agencije, a predviđene su i prekršajne mjere, shodno kojima će se Agencija, kao pravno lice, kazniti za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 eura ako ne donese rješenje po žalbi i ne dostavi ga podnosiocu žalbe, u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe ili ako Savjet Agencije ne donese meritorno rješenje po žalbi. Istakao je da je Agencija dostavila Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore Predlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim su, zbog nove nadležnosti Agencije, predvidjeli povećanje broja zaposlenih-bilo bi ih do 33 ukupno zaposlenih. Predsjednik Savjeta Agencije je zamolio predstavnika Ministarstva finansija da se ima u vidu nova nadležnost Agencije i neophodno povećanje broja službenika, makar za 2-3, kako bi blagovremeno mogli obavljati sve aktivnosti. Saopštio je da su u zahtjevu za dodjelu budžetskih sredstava od Ministarstva finansija tražili 670.000 eura za narednu godinu.

Direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Safet Kurtagić je saopštio da je neprijatno iznenađen sredstvima planiranim za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i da nije zadovoljan. Imao je u vidu ekonomsku krizu, ali nije spreman za predlog budžetskih sredstava manji od onih u tekućoj godini. Saopštio je da su bivši i sadašnji premijer na sastanku sa predsjednicima manjinskih savjeta i predstavnicima Ministarstva za ljudska i manjinska prava obećali da će se budžetska sredstva za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava povećati sa minimalnih

0,15% na 0,25% tekućeg budžeta, što nije ispunjeno. Izdvajanje za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava iznosi 0,15% tekućeg budžeta. Time, po riječima Safeta Kurtagića, Fond će zapasti u ozbiljne probleme funkcionisanja, jer nije uzeta u obzir činjenica da je Odlukom o formiranju Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava utvrđeno da se iz Budžeta za rad Fonda izdvaja najmanje 0,15 % sredstava tekućeg budžeta. Svjedoci smo da se to „najmanje“ čita kao „najviše“ i da se i ne pomišlja da se procenat od 0,15% može i povećati, naglasio je Kurtagić. Istakao je da su dobili saglasnost za povećanje broja službenika, ali neće imati dovoljno sredstava za isplatu njihovog ličnog dohotka. Kurtagić je naveo da je njihov zahtjev za dodjelu sredstava za 2013. godinu iznosio 1.135.844 eura. Ove godine bilo im je odobreno 910.000 eura, rebalansom 845.300 eura, a za 2013. godinu predloženo je 900.300 eura. Ako budžetska sredstva ostanu takva, moraće da uvedu restrikciju obaveza koje treba da izvršavaju. U dvije raspodjele ove godine podržali su 170 projekata, a realizaciju, evaluaciju i monitoring nad tim projektima treba da prati šest zaposlenih službenika, od kojih je dvoje sa srednjom stručnom spremom, tako da, po ocjeni Kurtagića, to neće biti moguće. Safet Kurtagić je ocijenio da je Fondu potrebno povećanje sredstava, jer, dok ne budu imali odgovarajuću službu, neće moći obavljati kvalitetno posao. Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, po njegovoj procjeni, neće moći ispuniti ciljeve zbog kojih je i osnovan. Takođe, naveo je da u narednoj godini neće moći ni da ispune Preporuke Državne revizorske institucije ukoliko budu raspolagali samo ovim iznosom sredstava. Kurtagić je apelovao da Odbor za ljudska prava i slobode pomogne da se postigne konsenzus oko sredstava koja će se opredijeliti Fondu za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i da se nađe srednja vrijednost između zahtjeva Fonda i sredstava koja su predložena Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je naglasio da uvijek postoji neslaganje između onih koji daju određena sredstva i onih koji ta sredstva primaju, jer je jednima uvijek mnogo, a drugima malo. Veoma je važno da predmetne potrošačke jedinice sa predviđenim budžetskim sredstvima za 2013. godinu mogu da izvršavaju zakonske obaveze i sprovode programske aktivnosti. Treba biti svjestan realne ekonomske situacije u kojoj je Crna Gora i racionalno koristiti raspoloživa sredstva. Važno je da rad ovih institucija u narednoj godini neće biti ugrožen ni u kom smislu.

Derviš Selhanović, direktor Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore je istakao da bi sve države u svijetu trebale da razvijaju multikulturalizam, a da se Crna Gora posebno ponosi tom svojom vrijednošću. Centar za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore je institucija jedinstvena u regionu. Budući da se Crna Gora ponosi tom svojom multikulturalnošću i da je treba održati, trebalo bi znatno više sredstava opredijeliti za institucije ovog tipa. Istakao je da će sredstvima koja su im opredijeljena Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu pokušati da opravdaju svrhu postojanja, a mišljenja je da je Ministarstvo finansija trebalo da izađe u susret njihovoj molbi za zapošljavanje dva službenika sa izvanrednim referencama. Upitao je pomoćnika ministra finansija da li su dužni da isplaćuju honorare članovima Upravnog odbora koji su u ovakvoj ekonomskoj situaciji izuzetno visoki, jer bi ušteda koju bi ostvarili ovim putem za njih takođe bila značajna.

Milislav Korać, direktor NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju “Naša inicijativa” je zbog novih poslanika, članova Odbora dao uvodne napomene o Udruženju koje predstavlja, navodeći da je to organizacija koja u

svom sastavu ima 18 opštinskih udruženja sa teritorije cijele Crne Gore, sa tendencijom stalnog širenja i da su u dosadašnjem periodu imali izuzetno dobru saradnju sa Odborom za ljudska prava i slobode u cilju pružanja pomoći djeci sa teškoćama u razvoju, kao posebno osjetljivoj kategoriji stanovništva. Zamolio je da se u skladu sa budžetskim mogućnostima razmotri opcija povećanja sredstava za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u okviru Programa - Raspodjela dijela prihoda od igara na sreću za finansiranje planova i programa organizacija iz pojedinih oblasti, kao i povećanje sredstava za socijalnu zaštitu, prvenstveno povećanje iznosa dječijeg dodatka, naknade za njegu i pomoć drugog lica i lične invalidnine. Za 2013. godinu planirana sredstva od dijela prihoda od igara na sreću za finansiranje planova i programa za pojedine oblasti iznose 1.849.000 eura, što je manje u odnosu na tekuću godinu, a mišljenja je, s obzirom na broj mjesta na kojima se priređuju igre na sreću, taj iznos bi morao biti znatno veći. Navodeći da je iznos sredstava za socijalnu zaštitu za narednu godinu uvećan, ali i da su, po njegovim saznanjima, ta sredstva uglavnom za penzije, smatra da treba preispitati visinu socijalnih davanja. Po podacima kojim raspolaže, 20 000 djece u Crnoj Gori prima dječiji dodatak u iznosu od 19 do 31 euro, a do 2001. godine sva djeca su imala pravo na dječiji dodatak. Prema podacima UNDP-a, izdvajanja za dječiji dodatak 2001. godine su iznosila 1,05%, a 2010. 0,15% bruto društvenog proizvoda. Pravo na naknadu za njegu i pomoć drugog lica u Crnoj Gori ostvaruje oko 7000 lica, a ona iznosi 63 eura. Lična invalidnina je u iznosu od 108 eura i ostvaruje je oko 2000 korisnika. Takođe, saopštio je da NVO koju predstavlja ima korektnu saradnju sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja i da su nadležni u Ministarstvu upoznati sa svim ovim njihovim primjedbama, ali da je izvan njihovih mogućnosti da konkretno pomognu kada je u pitanju povećanje budžetskih sredstava za ove namjene.

Poslanica Snežana Jonica je saopštila da se 28. novembra 2012. godine, shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, obratila Ministarstvu finansija Dopisom kojim je zahtijevala odgovor na pitanje da li je moguće Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom formirati kao posebnu potrošačku jedinicu u budžetu, ali je istakla da odgovor još uvijek nije dobila. Podsjetila je da je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom propisana kvota za zapošljavanje lica sa invaliditetom, a takođe je utvrđeno da poslodavac koji nije zaposlio lice sa invaliditetom ima obavezu da uplaćuje poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, kao i da se ta sredstva slivaju u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Mišljenja je da je to bilo dobro zakonsko rješenje, ali da nije dobro definisano ko upravlja tim novcem. Navela je i konkretne podatke kojima raspolaže, a po kojima je: 2009. godine u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom uplaćeno 1.431.258 eura, od čega je za lica sa invaliditetom utrošeno 135.122 eura, 2010. je uplaćeno 3.370.516 eura, a za osobe sa invaliditetom utrošeno 481.000 eura. 2011. godine je Fondu uplaćeno 6.429.409 eura, a za osobe sa invaliditetom utrošeno 386.561 euro, dok je u 2012. godini uplaćeno 6.980.562 eura, a za osobe sa invaliditetom utrošeno 244.206 eura. Ukupno, za četiri godine uplaćeno je 18.211.745 eura, a za osobe sa invaliditetom je utrošeno 1.247.000 eura, dok je 16.964.000 eura negdje preusmjereno. Upitala je gdje su sva ta sredstva utrošena, jer se ne može pratiti tok sredstava, s obzirom da Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa

invaliditetom nije posebna potrošačka jedinica. Upitala je predstavnike Ministarstva rada i socijalnog staranja kako mogu biti zadovoljni predloženim budžetskim sredstvima ako postoji ovakav odnos prema osobama sa invaliditetom koji treba da budu jedna od osnovnih ciljnih grupa u radu njihovog Ministarstva. Lošim smatra to što u državi određena lica dobijaju razne mjesečne naknade koliko lica u stanju socijalne potrebe dobiju za cijelu godinu. Podsjetila je da je Crna Gora primljena u Savjet UN za ljudska prava, te zbog toga postoje posebne obaveze za državu koje ne može realizovati samo Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, već bi trebalo da se uključi i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, pa je upitala pomoćnika ministra za ljudska i manjinska prava da li su svjesni tih obaveza i kako će ih realizovati, kao i da li će imati dovoljno sredstava. Kada je riječ o Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, podsjećajući da im je proširena nadležnost, a umanjena sredstva za rad, kao i da je rad Agencije veoma važan za Poglavlja 23 i 24, istakla je da Agencija neće moći da ispunjava svoje zakonske obaveze, a mišljenja je da Crna Gora time pokazuje da ne želi da proces pregovora u poglavljima 23 i 24 ide brzo. Direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, navodeći da se sredstvima predloženim za Fond nije puno bavila i zbog sveoptih optužbi na račun rada Fonda i raspodjele sredstava, je saopštila da joj je žao što su i oni u Fondu tek sad shvatili i podijelili sudbinu građana kojima se daju obećanja koja se ne realizuju. Takođe, ocijenila je da u Crnoj Gori svi sa zadovoljstvom pričaju o multikulturalizmu, ali kada konkretno treba preduzeti neke aktivnosti i pomoći institucijama koje se tim bave, tada se svi povuku, što dovoljno govori o odnosu prema kulturi manjina.

Poslanik mr Dritan Abazović, navodeći da bi rasprava mogla voditi u dva pravca koja se odnose na zadovoljstvo sredstvima predloženim za predmetne potrošačke jedinice Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu i zadovoljstvo radom samih institucija, saopštio je da će se skoncentrisati na predložena budžetska sredstva. Na osnovu uvodnih izlaganja, može se zaključiti da su jedino Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava zadovoljni sredstvima koja su im predožena za narednu godinu. Smatra nedovoljnim 180.000 eura za funkcionisanje Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina. Kako je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama tražila dvostruko više sredstava nego što joj je odobreno, a dobili su dodatne nadležnosti, jasno je da se na taj način neće moći realizovati sve aktivnosti. Poslanik Abazović se saglasio sa poslanicom Jonicom i Milisavom Koraćem o važnosti poštovanja prava lica sa invaliditetom, posebno djece, navodeći da bi trebalo mnogo više novca za njih izdvojiti. Upitao je predstavnike Ministarstva rada i socijalnog staranja da li vjeruju da se sa 30.000 eura može obezbijediti adaptacija centara za socijalni rad. Zapošljavanje osoba sa invaliditetom je ključno za poboljšanje statusa ovih lica, jer se na taj način obezbjeđuje njihova integracija, ali i mogućnost stvaranja uslova za život, čime će manje biti na teretu državi. Poslanik Abazović je mišljenja da je ovakav Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu neprihvatljiv sa ljudskog aspekta, a sa ekonomskog aspekta se uvijek mogu naći razlozi za opravdanje. Istakao je da se Crna Gora svojom građanskom orijentacijom opredijelila da poštuje ljudska i manjinska prava. Naglasio je da on, kao poslanik Pozitivne Crne Gore, ne može prihvatiti Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu.

Poslanica dr Ljiljana Đurašković je saopštila da sredstva planirana Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu neće biti dovoljna za realizaciju aktivnosti iz djelokruga nadležnosti ovih institucija. Izdvajanje iz budžeta je nedovoljno i neadekvatno za njihov rad. Složila se sa prethodno izrečenim mišljenjima da je za djecu sa teškoćama u razvoju neophodno izdvojiti više sredstava. Sredstva koja su planirana za socijalnu i zdravstvenu zaštitu po njenom mišljenju su niska. Izjasnila se da će biti protiv Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu.

Kemal Zoronjić je upitao predstavnika Ministarstva za ljudska i manjinska prava da li je planirano održavanje izbora za članove nacionalnih savjeta naredne godine i da li su planirana sredstva za tu svrhu. Direktora Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava je upitao da li su razmišljali da dodatna sredstva za funkcionisanje obezbijede putem projekata. Predstavnik Ministarstva rada i socijalnog staranja je upitao da li je za narednu godinu planirana izrada socijalnog kartona, kao i da li se razmišljalo da se dječiji dodatak obezbijedi za svu djecu kao što je nekada bilo. Pomoćnika ministra finansija je upitao da li su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu planirana sredstva za Fond za obeštećenje i ako jesu, u kom iznosu?

Poslanik dr Radovan Asanović je saopštio da je bio veoma srećan time što je izabran za člana Odbora za ljudska prava i slobode, ali je već na ovoj sjednici shvatio da Odbor ima samo to ime, a stvarno ne postoje ni prava, ni slobode. Kaže da u jednoj državi nešto nije dobro kada su centri za socijalni rad i Ministarstvo rada i socijalnog staranja zadovoljni sredstvima koja im se opredjeljuju. Istako je da neće glasati za Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, a da će uvijek glasati protiv vlasti koja je stvorila stanje onakvo kakvo je sada.

Prim. dr Izet Bralić je mišljenja da onda kada članovi Odbora za ljudska prava i slobode budu predsjednici političkih partija ili klubova poslanika, tek tada će se moći govoriti o punoj afirmaciji i poštovanju ljudskih prava, budući da u sastavu Odbora gotovo uvijek dominiraju pripadnici manjinskih naroda, što nije dobro. Posebnu pažnju treba posvetiti djeci sa teškoćama u razvoju i treba pronaći način da se obezbijede dodatna sredstva kako bi se stvorile mogućnosti za poboljšanje uslova života ove kategorije stanovništva, ocijenio je poslanik Bralić.

Poslanik Husnija Šabović je ocijenio da bi najprije trebalo definisati način rada Odbora, ističući da je ovaj Odbor jedan od najuspješnijih u prethodnom skupštinskom sazivu, a u vezi sa strukturom Odbora istakao je da je u prethodnom sazivu bilo još više pripadnika manjinskih naroda, što i nije baš poželjno i dobro, pa smatra da će ovakva struktura doprinijeti još većem i kvalitetnijem radu ovog radnog tijela. Smatra da svi članovi Odbora u svojim diskusijama treba striktno da se drže utvrđenog dnevnog reda kako bi se obezbijedila kvalitetnija rasprava i efikasnije koristilo raspoloživo vrijeme.

Pomoćnik ministra za ljudska i manjinska prava Sabahudin Delić je podsjetio da je budžet njihovog Ministarstva u 2007. godini iznosio 445.000 eura, a sada oko 2.400.000 eura, što svakako govori o velikom rastu i velikim zalaganjima za unapređenje ljudskih prava i sloboda. U vezi sa obavezama proisteklim iz članstva u Savjetu UN za ljudska prava istakao je da su to obaveze uglavnom za Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, a, s tim u vezi, planirano je i jačanje Misije Crne Gore u Ženevi za šta će biti opredijeljena sredstva u iznosu od 700.000 eura. Ponovio je da će Ministarstvo za ljudska i manjinska prava sa ovim sredstvima u 2013. godini uspjeti da realizuje ključne aktivnosti i zakonom utvrđene nadležnosti. Poslaniku

Zoronjiću je odgovorio da su planirali izbore za nacionalne savjete u narednoj godini, kao i da će biti opredijeljena sredstva za tu aktivnost u iznosu od 36.000 eura. U vezi sa komentarom direktora Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Safeta Kurtagića, saopštio je da je moguće angažovati lica koja će povremeno obavljati određene poslove, a da nije neophodno zapošljavati nove službenike, kao i da je moguće angažovati nekog da izvrši eksternu evaluaciju i monitoring nad realizacijom projekata. Pomoćnik ministra za ljudska i manjinska prava je saopštio da obaveze u Savjetu UN za ljudska prava ne preuzima Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, već država Crna Gora.

Nikola Dedeić, sekretar Ministarstva rada i socijalnog staranja je ponovio da su zadovoljni planiranim iznosom sredstava sa kojima će moći da ostvare ciljeve socijalne politike koji se ne razlikuju od ciljeva socijalne politike Evropske unije, među kojima su ključni smanjenje siromaštva i koheziona politika. Svjestan je da socijalna davanja nijesu dovoljna, ali se njima ne iskorjenjuje siromaštvo, već je neophodno otkloniti njegove uzroke, prvenstveno putem zapošljavanja. Cilj koji su sebi postavili odnosi se na obezbjeđivanje redovnosti isplate zarada i socijalnih davanja iz budžeta. Podsjetio je da je prosječna penzija u Crnoj Gori samo 5% manja od prosječne penzije u Hrvatskoj. Takođe, saopštio je da korisnici lične invalidnine ostvaruju pravo i na naknadu za pomoć drugog lica, a ako je porodica u stanju socijalne pomoći, prima materijalno obezbjeđenje porodice. Osim toga, država plaća boravak djece u dnevnim centrima za djecu sa teškoćama u razvoju. Kapitalnim budžetom za narednu godinu, između ostalog, planirana je izgradnja, odnosno završetak tri dnevna centra, i to u Cetinju, Mojkovcu i Rožajama, dok se otvaranje Dnevnog centra u Beranama očekuje početkom 2013. godine. Takođe, planirana je izrada socijalnog kartona, što će biti realizovano u saradnji sa UNDP-om. Odgovarajući na pitanje poslanika mr Dritana Abazovića, saopštio je da su uslovi rada u centrima za socijalni rad dobri, a da je preko 20 miliona eura uloženo u adaptaciju centara za socijalni rad u poslednjih pet godina. Visina socijalnih davanja zavisi od finansijske mogućnosti države, tako da je sada prioritet da se obezbijedi redovnost isplate, a da se zadrže postojeći iznosi. Zakonom je utvrđeno ko može primati dječiji dodatak, a povećanje bi bilo moguće jedino u slučaju povećanja ukupnih budžetskih sredstava. U vezi sa Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, saopštio je da nije posebna potrošačka jedinica, već da se sredstva izdvajaju u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja Zavoda za zapošljavanje. Fond ima Savjet koji analizira i podržava one projekte koji imaju za cilj zapošljavanje lica sa invaliditetom, a nije osnovan sa ciljem da se obezbjeđuju sredstva organizacijama lica sa invaliditetom. Činjenica je da postoji nedostatak kvalitetnih projekata za zapošljavanje lica sa invaliditetom kojima bi se konkurisalo za sredstva Fonda. Poslanik doc.dr Srđa Popović je mišljenja da je budžet za narednu godinu planiran realno, u skladu sa postojećom ekonomskom situacijom i stanjem u državi, te izrazio nadu da će biti moguće realizovati sve zakonom utvrđene aktivnosti državnih organa.

Radenko Lacmanović, član Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je saopštio da ne mogu biti zadovoljni planiranim budžetskim sredstvima za 2013. godinu i zamolio je poslanike da podnesu amandmane na Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu. Predloženim pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za zaštitu ličnih podataka i

slobodan pristup informacijama predloženo je osam novih radnih mjesta za oblast slobodnog pristupa informacijama. Sada u Agenciji imaju 58% popunjenih kapaciteta od onih utvrđenih važećim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji. Njihov zahtjev upućen Ministarstvu finansija u procesu izrade budžeta za narednu godinu iznosio je 670.000 eura. Odobreno im je zaposlenje dva lica u oblasti slobodnog pristupa informacijama, ali sredstava za zarade tim licima, na poziciji zarada, nema. Zamolio je da im se omogući da povećaju broj zaposlenih kako bi mogli odgovoriti novim obavezama koje proizilaze iz Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Takođe, naveo je da je član Radne grupa za pregovore sa EU za poglavlje 10- Informatičko društvo i mediji, ali je istakao da radi održavanja sastanaka i prezentovanja u Briselu neće moći putovati, jer Agencija nema dovoljno finansijskih sredstava za te namjene.

Direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Safet Kurtagić je odgovorio poslaniku Zoronjiću da je planirana aktivnost učešća na konkursima i obezbjeđivanje dodatnih sredstava putem projekata, ali da sa ovim budžetskim sredstvima ne mogu da realizuju tu aktivnost. Zamolio je poslanike da poslanici podrže zahtjeve ovih potrošačkih jedinica za uvećanjem budžetskih sredstava, a koji sveukupno iznose oko pola miliona eura.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je saopštio da će uvijek postojati određena doza nezadovoljstva odobrenim budžetskim sredstvima, ali da sve potrošačke jedinice treba da imaju dodatno razumijevanje u vremenu ekonomske krize. Takođe, sve potrošačke jedinice treba da pokušaju da putem dodatnih izvora finansiranja i projekata obezbijede nedostajuća sredstva. Budžet za narednu godinu je planiran realno i treba se kretati u okviru raspoloživih sredstava.

Odgovarajući na postavljena pitanja, pomoćnik ministra finansija, Nemanja Pavličić, je saopštio da se ne mogu posebno razmatrati sredstva usmjerena Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, jer taj Fond nije posebna potrošačka budžetska jedinica, već mu se sredstva opredjeljuju u okviru Zavoda za zapošljavanje. Novac Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom niko nije uzeo, već su to namjenski prihodi za projekte i njima se plaćaju projekti ukoliko postoje, a Ministarstvo finansija ne preusmjerava ta sredstva. Naglasio je da se namjenski prihodi usmjeravaju na finansiranje projekata, ali kako nije bilo puno kvalitetnih namjenskih projekata, značajan dio sredstava u protekle četiri godine nije iskorišćen. Saopštio je i da su svi realni i opravdani zahtjevi potrošačkih jedinica koje su predmet razmatranja na ovoj sjednici Odbora uvaženi i da su obezbijeđena dovoljna sredstva za aktivnosti koje treba realizovati u narednoj godini. Istakao je da nije preporučeno jačanje kadrovskih kapaciteta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, a da je Ministarstvo finansija dalo saglasnost na zaposlenje tri službenika. Takođe, istakao je da su zarade zaposlenima u ovoj Agenciji u prosjeku za 25% veće nego zarade zaposlenih u organima državne uprave, pa kada se njihove zarade usklade sa zaradama državnih službenika i namještenika, obezbijediće se sredstva za zaposlenje nova tri službenika. Takođe, je saopštio da je izvršenje budžeta za Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama na dan 20. decembar 2012. godine 61%. Fondu za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava obezbijeđen je zakonski minimum za finansiranje. Podsjetio je da je Vlada u junu donijela Zaključak da se ukine isplate za članstvo u upravnim odborima. Za Fond za obeštećenje istakao je da nije posebna potrošačka

jedinica, već su sredstva planirana u okviru Ministarstva finansija na poziciji otpлата duga iz prethodnog perioda. U vezi sa primjedbom direktora Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, istakao je da je svim potrošačkim jedinicama blagovremeno upućen poziv za sastanak u postupku izrade budžeta za 2013. godinu. Vezano za socijalna davanja, saopštio je da se mora voditi jedinstvena politika, a od 2008. godine, socijalna davanja su dvostruko uvećana.

Poslanica Snežana Jonica je podsjetila na nalaze i preporuke CPT-a, Preporuke Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Zaključke Skupštine Crne Gore u vezi sa stanjem u „Komanskom mostu“, pa je upitala predstavnike Ministarstva rada i socijalnog staranja da li je obezbijeđeno povećanje zarada licima koja rade u „Komanskom mostu“, da li je obezbijeđen standard broja zaposlenih shodno broju štíćenika i da li se može raditi sa sredstvima koja su planirana Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu. U vezi sa Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, istakla je da je mišljenja da su ta sredstava negdje potrošena, jer nijesu prenošena u narednu godinu, a Ministarstvo rada i socijalnog staranja je trebalo da predloži izmjenu važećeg Zakona.

Poslanica Ljerka Dragičević je reagovala na izlaganje poslanice Jonica, navodeći da do sada nije nikad saopštila neprovjerenu informaciju, a da je ovog puta trebala provjeriti podatke i informacije o manjinama pa ih saopštiti. Ocijenila je smiješnom sumu koja je planirana za finansiranje Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina.

Poslanica Snežana Jonica je dodatno pojasnila svoj stav kako bi razjasnila nesporazum sa poslanicom Ljerkom Dragičević.

Nakon rasprave, Odbor je:

- većinom glasova podržao Predlog zakona o budžetu Crne Gore za potrošačku jedinicu Ministarstvo za ljudska i manjinska prava;
- većinom glasova podržao Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu za potrošačku jedinicu Ministarstvo rada i socijalnog staranja;
- većinom glasova podržao Predlog budžeta Crne Gore za 2013. godinu za potrošačku jedinicu Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

Poslanica Snežana Jonica je predložila da Odbor donese zaključak kojim će predložiti Odboru za ekonomiju, budžet i finansije kao matičnom Odboru da se, u skladu sa mogućnostima, iznađu dodatna sredstva za finansiranje Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, s obzirom da joj je i nadležnost proširena. Odbor za ljudska prava i slobode se nije izjašnjavao o ovom predlogu poslanice Snežane Jonice.

Odbor za ljudska prava i slobode:

- većinom glasova nije podržao Predlog budžeta Crne Gore za 2013. godinu za potrošačku jedinicu Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i
- većinom glasova nije podržao Predlog budžeta Crne Gore za 2013. godinu za potrošačku jedinicu Centar za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je saopštio da su im Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu planirana sredstva u iznosu od 528.924 eura, a po rebalansu budžeta za 2012. godinu sredstva za instituciju Zaštitnika su iznosila 531.324 eura, tako da su sredstva za 2013. godinu približna iznosu utvrđenom rebalansom za 2012. godinu. Za 2013. godinu planirali su povećanje

broja zaposlenih, jer se i u izvještajima Evropske komisije sugerirše jačanje kapaciteta institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za šta je potrebna i finansijska podrška. Imajući u vidu postojeću ekonomsku situaciju, kao i iznos sredstava koji je opredijeljen drugim potrošačkim jedinicama, Zaštitnik je saopštio da će predviđenim sredstvima pokušati da ostvari aktivnosti utvrđene Zakonom. U instituciji Zaštitnika zaposleno je: 21 državni službenik i namještenik, četiri zamjenika Zaštitnika i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, što je ukupno 26 lica, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji utvrđeno je 33 lica, bez nosilaca funkcija. Računaju na zaposlenje još dva službenika u narednoj godini, kao i dva pripravnika. Zaštitnik je saopštio da ukoliko bude imao problema finansijske prirode i usled nedostatka sredstava ne bude mogao obavljati poslove iz njegove nadležnosti, obratiće se Odboru za ljudska prava i slobode koji je, shodno Zakonu o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, nadležan za utvrđivanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava instituciji Zaštitnika. Takođe, izrazio je nadu u naklonost i razumijevanje Odbora za ljudska prava i slobode, ali je svjestan da to u značajnoj mjeri zavisi i od njihovog rada i aktivnosti. U dijelu dječijih prava očekuju donacije u narednoj godini tako da će na taj način obezbijediti dodatna sredstva za finansiranje. Takođe, u saradnji sa Savjetom Evrope, planirana je edukacija kadra koji će se baviti poslovima prevencije torture i zaštite od diskriminacije.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je podsjetio da je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore donošenjem novog Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore dobio dvije nove nadležnosti koje se odnose na prevenciju torture i zaštitu od diskriminacije. Mišljenja je da je Predlog budžeta za instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore trebao biti u tri programa: Opšta nadležnost-Zaštita ljudskih prava i sloboda, Prevencija torture i Zabrana diskriminacije, a ovaj Predlog budžeta je sadržan u objedinjenom programu.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je saopštio da su to svjesno uradili, jer su 2012. godine kada su sredstva bila razvrstana u tri programa imali puno problema tehničke prirode, zato što su imali sredstva na jednom programu, a na drugom su im nedostajala, a nijesu bili u mogućnosti da ta sredstva prebace sa jednog na drugi program. Sada imaju interne evidencije na osnovu koji rade i radiće i u narednom periodu, ali da ne bi nailazili na ozbiljne probleme prilikom trošenja sredstava, odlučili su se za jedan program.

Poslanica Snežana Jonica je saopštila da je Odbor prošle godine, shodno novom Zakonu o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, po prvi put utvrđivao Zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, a da ove godine Odbor nije realizovao tu zakonsku obavezu, navodeći da skraćenje mandata Skupštine ne može biti opravdanje za neispunjenje obaveze.

Poslanik dr Radovan Asanović je saopštio da dugo poznaje Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučka Bakovića, da sve što je radio uvijek je radio korektno i odgovorno i da će zbog toga podržati Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu u dijelu koji se odnosi na instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Poslanica Snežana Jonica je predložila da se zaključkom Odbora za ljudska prava i slobode zahtijevaju sredstva za instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore u iznosu od 625.486,72 eura, koliko je Zaštitnik tražio u zahtjevu upućenom

Ministarstvu finansija i predlogu koji je uputio Odboru za ljudska prava i slobode. Međutim, Odbor većinom glasova (četiri "za", pet "protiv" i jedan "uzdržani") nije podržao predlog poslanice Snežane Jonice.

Odbor za ljudska prava i slobode je većinom glasova (šest "za" i četiri "protiv") podržao Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu za potrošačku jedinicu Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Nakon rasprave, Odbor za ljudska prava i slobode na osnovu čl. 69 i 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnio je Odboru za ekonomiju, finansije i budžet

M I Š L J E N J E **O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE** **ZA 2013. GODINU**

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, na Prvoj sjednici, održanoj 20. decembra 2012. godine, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, **kao zainteresovani odbor**, je razmotrio **PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2013. GODINU** u dijelu sledećih budžetskih potrošačkih jedinica:

(1) ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA – član 53 stav 3 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11), (str.152 - 50201),

(2) MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA u okviru Programa: Administracija, Ostvarivanje ljudskih prava, Unapređenje položaja RAE populacije, Nacionalni savjeti, Evropske integracije i ostvarivanje manjinskih prava, (str. 131- 41401),

(3) MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA u okviru Programa: Transferi za socijalnu zaštitu, Prava iz oblasti socijalne zaštite, razdio: Izdržavanje šticećenika u domovima, shodno Zaključku Skupštine Crne Gore („Službeni list CG“, br. 36/11), (str. 144- 41601),

(4) AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA (str. 161- 51001),

(5) FOND ZA ZAŠTITU I OSTVARIVANJE MANJINSKIH PRAVA (str. 134 - 41402),

(6) CENTAR ZA RAZVOJ I OČUVANJE KULTURE MANJINA CRNE GORE (str. 135- 41405).

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača i predstavnika navedenih potrošačkih jedinica, Odbor je:

(1) većinom glasova (šest glasova „za“, četiri „protiv“), **podržao** Predlog budžeta za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(2) većinom glasova (šest „za“, tri „protiv“ i jedan „uzdržan“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji,**

(3) većinom glasova (šest „za“, tri „protiv“ i jedan „uzdržan“), **podržao** Predlog

budžeta za Ministarstvo rada i socijalnog staranja i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(4) većinom glasova (šest "za", tri "protiv" i jedan "uzdržan"), **podržao** Predlog budžeta za Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(5) većinom glasova (četiri "za", tri "protiv" i tri „uzdržana“), **nije podržao** Predlog budžeta za Fond za ostvarivanje i zaštitu manjinskih prava i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga ne usvoji.**

(6) većinom glasova (četiri "za", četiri "protiv" i dva "uzdržana"), **nije podržao** Predlog budžeta za Centar za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga ne usvoji.**

Za izvjestioca Odbora na sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet određen je poslanik dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednica je završena u 17 sati.

ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković